

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over inddragelse og nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse

Udlændingenævnets prøvelse af tilbagetrækning af opholdsgrundlag efter udlændingelovens § 19, jf. § 26, stk. 1

Version 1 Opdateret 30. maj 2026 5 afgørelser · 2016-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Denne praksisoversigt samler retsgrundlaget og praksis for inddragelse og nægtelse af forlængelse af tidsbegrænsede opholdstilladelser efter udlændingelovens § 19, jf. § 11, stk. 2, og den obligatoriske proportionalitetsvurdering efter § 26, stk. 1, jf. § 19 a. Fokus er Udlændingenævnets prøvelse af Udlændingestyrelsens og SIRI's afgørelser om at trække opholdsgrundlaget tilbage – typisk når samlivet er ophørt, beskæftigelsen eller studiet er bortfaldet, eller tilladelsen er opnået ved svig eller proforma. Oversigten inddrager den parallelle domstolsprøvelse fra by-, lands- og Højesteret, der løbende efterprøver og bekræfter nævnets linje, navnlig om prøvelsetidspunktet og om opsættende virkning. Oversigten dækker ikke bortfald ved længerevarende udlandsophold, betingelserne for førstegangstilladelser eller udvisning ved straf, jf. afgrænsningen nedenfor.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Inddragelse og nægtelse af forlængelse hviler på en obligatorisk to-leddet vurdering: først om grundlaget er bortfaldet eller var urigtigt efter udlændingelovens § 19, dernæst om tilbagetrækningen er proportional efter § 26, stk. 1, jf. § 19 a, og EMRK artikel 8.
- 02** Udlændingenævnet kræver, at Udlændingestyrelsen eller SIRI dokumenterer, at det oprindelige opholdsgrundlag rent faktisk er bortfaldet – fx ved samlivsophør, arbejdsgivers konkurs, ophør af beskæftigelse eller studieophør – hvorefter inddragelse eller nægtet forlængelse som udgangspunkt følger.
- 03** Udlændingenævnet kræver, at myndigheden løfter bevisbyrden for svig eller proforma efter § 19, stk. 2, nr. 1; ophold opnået ved svig anses ikke for lovligt ophold, jf. § 27, stk. 4.
- 04** For familiesammenførings-, arbejds- og studietilladelser sker tilbagetrækningen efter den almindelige proportionalitetstærskel i § 26, stk. 1, jf. § 19 a, stk. 2, mens den skærpede "med sikkerhed"-tærskel i § 26, stk. 2, jf. § 19 a, stk. 3, er forbeholdt inddragelse på grund af kriminalitet og udelukkelsesgrunde.
- 05** Udlændingenævnet og domstolene prøver sagen ud fra forholdene på afgørelsetidspunktet; senere indtrådte forhold – fx at et boligkrav efterfølgende opfyldes – tillægges ikke betydning.

- 06** Udlændingenævnet afviser, at langvarigt ophold eller opnået tilknytning i sig selv afskærer inddragelse; et midlertidigt opholdsgrundlag som greencard eller anden erhvervsordning giver ingen berettiget forventning om fortsat ophold, når forsørgelsesgrundlaget falder bort.
- 07** Et barns selvstændige tilknytning vejer først tungt, når barnet har tilbragt en væsentlig del af sine "formative år" (typisk fra 7-års-alderen) med lovligt ophold i Danmark.
- 08** Klage til Udlændingenævnet og efterfølgende domstolsprøvelse har ikke automatisk opsættende virkning; domstolene kan undtagelsesvis tillægge søgsmålet opsættende virkning efter en konkret afvejning, men kræver tungtvejende grunde, når byretten allerede har frifundet myndigheden.

Retsgrundlaget: § 19, § 19 a og den obligatoriske to-leddede vurdering

En tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt med mulighed for varigt ophold forlænges efter ansøgning, **medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, jf. udlændingeloven § 11, stk. 2.** Inddragelse og nægtelse af forlængelse er dermed to sider af samme sag og hviler på de samme materielle betingelser.

[Udlændingeloven § 19, stk. 1](#) opregner de tilfælde, hvor en tidsbegrænset tilladelse **kan** inddrages, herunder når »grundlaget for ansøgningen eller opholdstilladelsen var urigtigt eller ikke længere er til stede« (nr. 1) – fx ophør af samliv ved familiesammenføring, arbejdsgivers konkurs, ophør af beskæftigelse eller studieophør. [§ 19, stk. 2](#) bestemmer, at en tidsbegrænset eller tidsubegrænset tilladelse **altid** kan inddrages, når den er opnået ved svig (nr. 1) eller der foreligger udelukkelsesgrunde efter § 10 (nr. 2 og 3).

Proportionalitetsskridtet er forankret i [§ 19 a](#). For familiesammenførings-, arbejds- og studietilladelser følger det af [§ 19 a, stk. 2](#):

Ved afgørelse om inddragelse af øvrige opholdstilladelser finder § 26, stk. 1, anvendelse, jf. dog § 19 b. Endvidere finder § 26, stk. 1, anvendelse ved afgørelse om forlængelse af en opholdstilladelse meddelt med mulighed for varigt ophold.

Lovgiver har i forarbejderne beskrevet fremgangsmåden som en fast **to-leddet vurdering**:

der først tages stilling til, om grundlaget for opholdstilladelsen fortsat er til stede, og dernæst, hvis grundlaget for opholdstilladelsen ikke længere er til stede, en vurdering af, om en inddragelse vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK artikel 8 om retten til privatliv og familieliv jf. udlændingelovens § 19 a.

Afgørelse i 1. instans træffes af Udlændingestyrelsen (familie/forsørgelse) eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration (arbejde/studie), jf. [§ 46, stk. 1](#), og kan påklages til Udlændingenævnet. Nævnet er dermed den centrale administrative kontrolinstans for, om opholdsgrundlaget lovligt kan trækkes tilbage. Oversigten her behandler ikke inddragelse af asyl efter § 19 a, jf. §§ 7-8, som hører under [Flygtningenævnets praksis](#), og ikke bortfald ved udlandsophold efter § 17, jf. [bortfald ved udlandsophold](#).

[Udlændingeloven § 19a, stk. 2](#)[Udlændingeloven § 26, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 46, stk. 1](#)

§ 2 Udlændingenævnets prøvelseskompetence og prøvelsetidspunkt

Udlændingenævnet foretager en **fuld prøvelse** af Udlændingestyrelsens og SIRI's inddragelses- og forlængelsesafgørelser – både af bevisbedømmelsen (er grundlaget bortfaldet, er der ført bevis for svig?) og af den retlige proportionalitetsvurdering efter § 26, stk. 1, og EMRK artikel 8. Nævnet kan stadfæste, ændre, ophæve eller hjemvise.

Et bærende træk ved både nævnets og domstolenes prøvelse er, at den er **bundet til forholdene på afgørelsetidspunktet**. Det blev fastslået i Højesterets kendelse [BS-49769/2021-HJR](#), hvor en thailandsk statsborger havde fået opholdstilladelse i 2009 på grundlag af ægteskab, betinget af bolig af rimelig størrelse. Da boligkravet ikke kunne dokumenteres ved ansøgning om forlængelse, nægtede Udlændingestyrelsen forlængelse, og Udlændingenævnet stadfæstede afslaget i februar 2018. Højesteret fastslog, at senere indtrufne forhold – at boligkravet efterfølgende blev opfyldt – ikke kunne føre til et andet resultat, og henviste til fast praksis (UfR 2000.2223, UfR 2006.639 og UfR 2010.1590). Konsekvensen er, at en udlænding ikke kan »reparere« et bortfaldet grundlag, efter at afgørelsen er truffet.

Dette tidspunktprincip har stor betydning for, hvad nævnet i praksis kan og ikke kan tage i betragtning: dokumentation, samlivsforhold, beskæftigelse og helbred vurderes, som de forelå, da afgørelsen blev truffet, og en ansøgning om genoptagelse på grundlag af nye forhold er ikke en omgåelsesvej.

LOV

[Udlændingeloven § 19, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 26, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse

13.04.2022

§ 3 Hvad Udlændingenævnet lægger vægt på, når grundlaget er bortfaldet

Når det første led – bortfald af grundlaget – er konstateret, udløser det som udgangspunkt inddragelse eller nægtet forlængelse, medmindre proportionalitetshensynene taler imod. Udlændingenævnet lægger gennemgående vægt på følgende mønstre:

- **Realiteten i bortfaldet.** Det afgørende er, om det grundlag, tilladelsen blev givet på, faktisk er ophørt – samliv ophørt, ægteskab opløst, ansættelse/forsørgelse ophørt, studiet afbrudt. Bortfaldet skal kunne dokumenteres af myndigheden, men når det er konstateret, er udgangspunktet klart, at opholdsgrundlaget trækkes tilbage.
- **Ingen berettiget forventning ved midlertidige grundlag.** Et midlertidigt erhvervs- eller forsørgelsesgrundlag giver ikke en beskyttet forventning om fortsat ophold, hvis grundlaget falder bort. I [BS-46228/2022-OLR](#) stadfæstede Østre Landsret Udlændingenævnets afslag på en nigeriansk families forlængelse, efter at faderens beskæftigelseskrav under greencardordningen var bortfaldet; retten fremhævede, at familien »ikke havde en berettiget forventning om at kunne blive i Danmark, hvis forsørgelsesgrundlaget faldt bort«.
- **Børns tilknytning og de formative år.** Et barns selvstændige tilknytning tillægges først betydelig vægt, når barnet har tilbragt en væsentlig del af de formative år (typisk fra 7-års-alderen) med lovligt ophold. I samme

sag lagde Udlændingenævnet vægt på, at barnet alene havde haft lovligt ophold i 4 år og 8 måneder, og at perioden fra fødslen i 2011 til den formelle tilladelse i 2013 var ulovligt ophold; landsretten tiltrådte, at barnet var i en »adaptable age«, og at familien kunne genoptage livet i hjemlandet.

- **Beskyttede samlivsophør.** Nævnet skal efter § 19, stk. 7 og § 19, stk. 8 tage særligt hensyn, hvis samlivet er ophørt, fordi udlændingen eller udlændingens barn har været udsat for overgreb, misbrug eller negativ social kontrol, eller fordi den herboende er afgået ved døden – og det »uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet«.

Sag	Oprindeligt grundlag	Hvorfor grundlaget bortfaldt	Hvad blev tillagt vægt	Udfald
BS-49769/2021-HJR	Ægtefællesammenføring (2009)	Boligkravet kunne ikke dokumenteres ved forlængelse	Forholdene på afgørelsestidspunktet; senere opfyldelse uden betydning	Nægtet forlængelse stadfæstet; udrejsefrist
BS-46228/2022-OLR	Greencard (forsørger) + medfølgende familie	Faderen opfyldte ikke længere beskæftigelseskravet	Barnets korte lovlige ophold, formative år fra 7-års-alder, forældres tilknytning til hjemlandet	Afslag stadfæstet; familien udrejste

LOV

Udlændingeloven § 19, stk. 1, 7, 8

Udlændingeloven § 26, stk. 1

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse

13.04.2022

Landsretten · Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning

18.09.2024

§ 4 Bevisbyrden for svig og proforma-ægteskab

Inddragelse på grund af svig efter § 19, stk. 2, nr. 1 forudsætter, at **myndigheden** løfter bevisbyrden for, at tilladelsen er opnået ved svig – fx urigtige oplysninger om identitet eller et proforma-ægteskab indgået med det formål at opnå opholdstilladelse. Konsekvenserne af svig er vidtgående: efter § 27, stk. 4 gælder, at

Ophold med en opholdstilladelse, der er opnået ved svig, anses ikke for lovligt ophold.

Dermed afbrydes også optjeningen af den tid, der kan føre til tidsubegrænset opholdstilladelse.

Svigsvurderingens kerne – at der skal være tale om **forsætligt** urigtige eller fortiede oplysninger, der har været **bestemmende** for tilladelsen – er belyst i Højesterets praksis om frakendelse af indfødsret, som hviler på et tilsvarende svigsbegreb. I Sag 153/2016 havde en mand opnået asyl og senere indfødsret under bevidst urigtige oplysninger om sin nationalitet. Højesteret fastslog, at der som hovedregel skal ske frakendelse, når svigen har været bestemmende, og at proportionalitetsvurderingen ikke kunne føre til et andet resultat:

Henset til forholdets betydelige grovhed finder Højesteret, at det ikke har afgørende betydning, om T fortsat har syrisk statsborgerskab, eller at der er forløbet lang tid, efter at han erhvervede dansk indfødsret.

Tilsvarende i SS-84/2022-HJR, hvor en mand fra Guinea i over 30 år havde levet i Danmark under en falsk fransk identitet. Højesteret stadfæstede frakendelsen og fastslog med henvisning til § 27, stk. 4, at ophold baseret på en svigagtigt opnået status ikke kunne anses for lovligt ophold – heller ikke for den periode, hvor den

pågældende formelt havde indfødsret. Sagerne illustrerer den linje, Udlændingenævnet og Udlændingestyrelsen anvender ved inddragelse for svig: jo mere centralt og forsættigt det fortiede forhold er for tilladelsen, jo tungere vejer statens kontrolinteresse i proportionalitetsafvejningen. Det bemærkes, at de to sager angår frakendelse af indfødsret efter indfødsretsloven og ikke inddragelse efter udlændingeloven, men svigsvurderingen er parallel.

LOV

Indfødsretsloven § 8a

Udlændingeloven § 19, stk. 2

Udlændingeloven § 19a, stk. 3

Udlændingeloven § 27, stk. 4

PRAKSIS

Højesteret · Højesteretsdom om frakendelse af dansk statsborgerskab og udvisning efter 34 års ophold under falsk identitet 08.02.2023

Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret som følge af svig vedrørende nationalitetsoplysninger 29.11.2016

§ 5 Proportionalitetsvurderingen efter § 26, stk. 1, og EMRK artikel 8

Andet led i vurderingen er obligatorisk: Udlændingenævnet skal afveje statens kontrolinteresse mod indgrebets belastning for udlændingen. Kriterierne følger af § 26, stk. 1, der via § 19 a, stk. 2 finder anvendelse ved inddragelse og forlængelse. Lovgiver har udtrykkeligt beskrevet, hvad afvejningen omfatter:

Der skal således ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelser tages hensyn til, om inddragelsen må antages at virke særlig belastende på grund af bl.a. udlændingens tilknytning til det danske samfund, udlændingens tilknytning til herboende personer, konsekvenserne for herboende nære familiemedlemmer og udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet.

De seks hensyn i § 26, stk. 1, er udlændingens tilknytning til det danske samfund, alder/helbred og personlige forhold, tilknytning til herboende personer, konsekvenserne for herboende nære familiemedlemmer (hensynet til familiens enhed), tilknytning til hjemlandet samt risiko for overlast. Afvejningen foretages med udgangspunkt i Menneskerettighedsdomstolens praksis efter EMRK artikel 8 (bl.a. Maslov-kriterierne).

Nævnet og domstolene vejer disse hensyn konkret. I [BS-46228/2022-OLR](#) fandt Østre Landsret, at afgørelsen ikke krænkede artikel 8, fordi »hele familien kunne udrejse sammen og dermed opretholde familielivet i Nigeria«, og at der heller ikke forelå usaglig forskelsbehandling efter artikel 14. Det illustrerer mønsteret: når familielivet kan videreføres samlet i hjemlandet, og tilknytningen til Danmark er opbygget på et midlertidigt grundlag, vejer kontrolinteressen tungere.

Den almindelige tærskel for familiesammenførings-, arbejds- og studietilladelser er § 26, stk. 1. Den skærpede tærskel – udvisning/inddragelse undlades kun, hvis det »med sikkerhed« vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser, jf. § 26, stk. 2, og § 19 a, stk. 3 – er forbeholdt inddragelse på grund af kriminalitet og udelukkelsesgrunde (§ 19, stk. 2, nr. 2 og 3), der grænser op til [udvisning ved straf](#).

LOV

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention § 8

Udlændingeloven § 19a, stk. 2

Udlændingeloven § 26, stk. 1, 2

PRAKSIS

Landsretten · Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning 18.09.2024

§ 6 Sagsgang, klagebehandling og opsættende virkning

Inddragelse og nægtelse af forlængelse træffes i 1. instans af Udlændingestyrelsen eller SIRI og kan påklages til Udlændingenævnet, hvis afgørelse er endelig i det administrative system. Herefter kan sagen indbringes for domstolene efter [grundloven § 63](#).

Klage og søgsmål har **ikke automatisk opsættende virkning** – udgangspunktet efter grundlovens § 63 er, at indbringelse af en administrativ afgørelse ikke udsætter dens gennemførelse. Domstolene kan dog efter fast praksis undtagelsesvis tillægge et søgsmål opsættende virkning uden udtrykkelig lovhjemmel efter en konkret afvejning. Doktrinen blev senest bekræftet generelt i [BS-36790/2025-HJR](#), hvor Højesteret fastslog, at adgangen til opsættende virkning beror på en afvejning af det offentlige interesse i gennemførelse over for risikoen for alvorlig skade for modparten, samt om der foreligger et rimeligt grundlag for ugyldighedspåstanden.

På udlændingeområdet viser [BS-49769/2021-HJR](#), hvor afvejningen typisk lander: Østre Landsret havde tillagt en anke opsættende virkning, men Højesteret ændrede kendelsen og nægtede opsættende virkning. Afgørende var **procesprognosen** – byretten (Retten i Holbæk) havde allerede frifundet Udlændingenævnet – og at udlændingen er forpligtet til at efterleve en udrejsepligtig afgørelse. Det forhold, at myndighederne ikke straks havde iværksat tvangsmæssig udsendelse, gav ikke en berettiget forventning om, at udrejsepligten kunne ignoreres. Når byretten har frifundet myndigheden, kræves der således **tungtvejende grunde** for at standse afgørelsens gennemførelse under anken.

LOV	Grundloven § 63	Udlændingeloven § 11, stk. 2	Udlændingeloven § 19a, stk. 2	
PRAKSIS	Højesteret · Opsættende virkning under anke af sag om Planklagenævnets afgørelse vedrørende lokalplan i Middelfart			15.01.2026
	Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse			13.04.2022

§ 7 Samspil med domstolspraksis og hovedlinjer

Domstolene har gennemgående **bekræftet** Udlændingenævnets linje på området. I [BS-46228/2022-OLR](#) blev nævnet frifundet i en sag, hvor opholdsgrundlaget (greencard) var bortfaldet, og hvor barnets tilknytning ikke vejede tungt nok. I [BS-49769/2021-HJR](#) støttede Højesteret nævnets afgørelse om nægtet forlængelse ved at fastholde, at prøvelsen sker på afgørelsestidspunktet, og ved at nægte opsættende virkning. Højesterets svigspraksis i [Sag 153/2016](#) og [SS-84/2022-HJR](#) understøtter den strenge linje over for forsætligt urigtige oplysninger, der har været bestemmende for opholds- eller statusgrundlaget.

Hovedlinjerne kan sammenfattes således:

- **To trin, ikke ét.** Bortfald af grundlaget eller svig er nødvendigt, men ikke i sig selv tilstrækkeligt; der skal altid foretages en proportionalitetsvurdering efter [§ 26, stk. 1](#), jf. [§ 19 a](#).
- **Statisk prøvelsestidspunkt.** Forholdene vurderes, som de forelå ved afgørelsen; efterfølgende forbedringer (bolig, beskæftigelse, samliv genoptaget) tæller ikke.
- **Midlertidighed slår igennem.** Tilladelser bygget på et midlertidigt eller betinget grundlag nyder svagere beskyttelse, når grundlaget falder bort.
- **Svig vejer tungt.** Forsætligt urigtige oplysninger, der er bestemmende, fører som udgangspunkt til tilbagesøgning, og ophold opnået ved svig er ikke lovligt ophold, jf. [§ 27, stk. 4](#).

- **Beskyttelse ved vold og dødsfald.** Samlivsophør som følge af overgreb, negativ social kontrol eller den herboendes død er udtrykkeligt beskyttet, jf. § 19, stk. 7 og stk. 8.

Oversigten afgrænser sig fra betingelserne for førstegangstilladelser, jf. [familiesammenføring](#) og [arbejdsopholdstilladelse](#), fra bortfald ved udlandsophold efter § 17, jf. [bortfald ved udlandsophold](#), og fra asylinddragelse efter § 19 a, jf. §§ 7-8, jf. [Flygtningenævnets praksis](#).

LOV	Udlændingeloven § 19, stk. 1	Udlændingeloven § 26, stk. 1	Udlændingeloven § 27, stk. 4
PRAKSIS	Højesteret · Højesteretsdom om frakendelse af dansk statsborgerskab og udvisning efter 34 års ophold under falsk identitet 08.02.2023 Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse 13.04.2022 Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret som følge af svig vedrørende nationalitetsoplysninger 29.11.2016 Landsretten · Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning 18.09.2024		

REFERENCE	Lovgrundlag	5 paragraffer
	Udlændingeloven § 11 stk. 2	Udlændingeloven § 19 stk. 1, 2
	Udlændingeloven § 19a stk. 2	Udlændingeloven § 26 stk. 1
	Udlændingeloven § 27 stk. 4	

MATERIALE	Citerede afgørelser	5 afgørelser
HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		4
15.01.2026	Opsættende virkning under anke af sag om Planklagenævnets afgørelse vedrørende lokalplan i Middelfart	36790-2025
08.02.2023	Højesteretsdom om frakendelse af dansk statsborgerskab og udvisning efter 34 års ophold under falsk identitet	2789-3316
13.04.2022	Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse	bs-49769-2021-hjr
29.11.2016	Frakendelse af dansk indfødsret som følge af svig vedrørende nationalitetsoplysninger	153-2016
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS		1
18.09.2024	Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning	6567-7890